

8.49x26.65	1	עמוד 28	הארץ - the marker	27/08/2014	43996517-4
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

דעות

חוק החברות עמירם גיל

מעקף מוסדי לאישור שכר הבכירים

« באחרונה אישר דירקטוריון בנק ירושלים חבילת שכר למנכ"ל הבנק, אורי פז, בסכום כולל של 5.5 מיליון שקל. אישור הדירקטוריון היה צעד יוצא דופן, שכן הוא נעשה בניגוד לעמדתם של רוב הגופים המוסדיים, המחזיקים במניות הבנק. בכך הצטרף בנק ירושלים לרשימה לא ארוכה של גופים, שבחרו ליישם חריג לחוק, המתיר להן לאשר את שכר הבכירים בדירקטוריון חרף התנגדות בעלי המניות. חריג זה עדיין לא נדון בפסיקת בתי המשפט, אבל המקרה של בנק ירושלים עשוי לשמש דוגמה לריי רקטוריים, למנהלים וליועצים משפטיים כיצד ראוי ליישמו.

לפי תיקון 20 לחוק החברות, מדיניות התגמול בחברה ציבורית או בחברה פרטית המנפיקה איגרות חוב נקבעת על ידי הדירקטוריון – בהתאם להמלצותיה של ועדת התגמול, המורכבת ברובה מדיקטורים חיצוניים. בהמשך נדרש אישור האסיפה הכללית ברוב מיוחד של בעלי המניות שאין להם עניין אישי, קרי המוסדיים. עם זאת, ניתן לאשר את השכר גם אם בעלי המניות התנגדו לו, ובלבד שהדירקטוריון וועדת התגמול דנו בכך מחדש והחליטו על סמך נימוקים מפורטים כי האישור הוא לטובת החברה. לפי בדיקה שעשתה חברת הייעוץ למוסדיים אנטי רופי בקרב 357 חברות, 3% בלבד השתמשו עד כה בחריג ואף לא אחת מהן נכללת במרד תל אביב 100.

לכאורה, מתבקש לתקוף את בנק ירושלים על החלטתו להצטרף למועדון שלושת האחוזים, ולהתעקש על אישור שכר למנכ"ל בניגוד לעמדת המוסדיים. תיקון 20 הרי נועד מלכתחילה להכפיף את שכר הבכירים לפיקוח בעלי המניות. לא בכדי חוקקה הכנסת הסדר מחד מיר יותר מזה הנהוג בארה"ב, שם עמדת בעלי המניות איננה מחייבת (Say on Pay). הצעד של בנק ירושלים עשוי להיראות צורם במיוחד גם לנוכח החוק שמקדם משרד האוצר, שלפיו תקרת השכר המוכרת כהוצאה לצורכי מס תוגבל ל-3.5 מיליון שקל בחברות פיננסיות.

עיון בנימוקים שפירסם דירקטוריון בנק ירושלים מלמד כי ניתן דווקא להצדיק את המהלך. מתברר, למשל, שהדירקטוריון אישר את השכר רק אחרי ש-49.4% מהמוסדיים הצביעו בעדו באסיפה הכללית. במילים אחרות, זה לא מצב שבו רוב גורף מבעלי המניות התנגדו לשכר – 0.6% בלבד הפרידו בין התומכים למתנגדים. עוד מתברר, כי בעלי המניות אישרו את מדיניות התגמול הכללית ממנה נגזר שכר המנכ"ל. נימוקי הדירקטוריון אף מלמדים שהמוסדיים חששו לתמוך בשכר בגלל הלחץ שמפעיל עליהם האוצר שלא לסתות מתקרת 3.5 מיליון השקלים. אלא שעלות שכרו הצפויה של המנכ"ל מסתכמת בפועל ב-2.5-3.5 מיליון שקל, כולל מענקים, והסכום המרבי (5.5 מיליון שקל) ישולם רק אם הבנק יגיע לתשואה על ההון שגבוהה מ-14%. כיום, התשואה שמציג הבנק היא סביב 10%, וכבר נחשבת טובה. הדירקטוריון גם הדגיש כי מענקים נוספים ייפרסו על פני שנים, וכי תוספת המס שישלם הבנק בגינם אם החוק של האוצר יעבור תהיה נמוכה.

המסקנה: בין אם שכרו של פז ראוי ובין אם לאו, נימוקי הדירקטוריון ריון עשויים לשמש קווים מנחים ליישום החריג לתיקון 20. עולה מהם שאישור שכר חרף התנגדות בעלי המניות עשוי להיות מוצדק (בביקורת שיפוטית בעקבות תביעה, למשל) בנסיבות שבהן התקיים פער מספרי נמוך בין התומכים למתנגדים באסיפה; השכר נגזר ממדיניות תגמול שזכתה לתמיכת בעלי המניות, והשכר עומד בהוראות תיקון 20 וחרי זרי המפקחים – לרבות היחס בין הרכיבים הקבועים למשתנים והקשר לביצועים ארוכי טווח. כך, עמדת בעלי המניות תישאר מכרעת ויישום החריג ייעשה באופן מאוזן לטובת החברה.

הכותב הוא ראש הקליניקה לשוק ההון במרכז האקדמי למשפט ועסקים